

Recenze / Reviews

J. A. Svoboda: Dolní Věstonice – Pavlov

MARTIN NOVÁK

Středisko pro paleolit a paleoetnologie Archeologického ústavu AV ČR, Brno, Dolní Věstonice 25

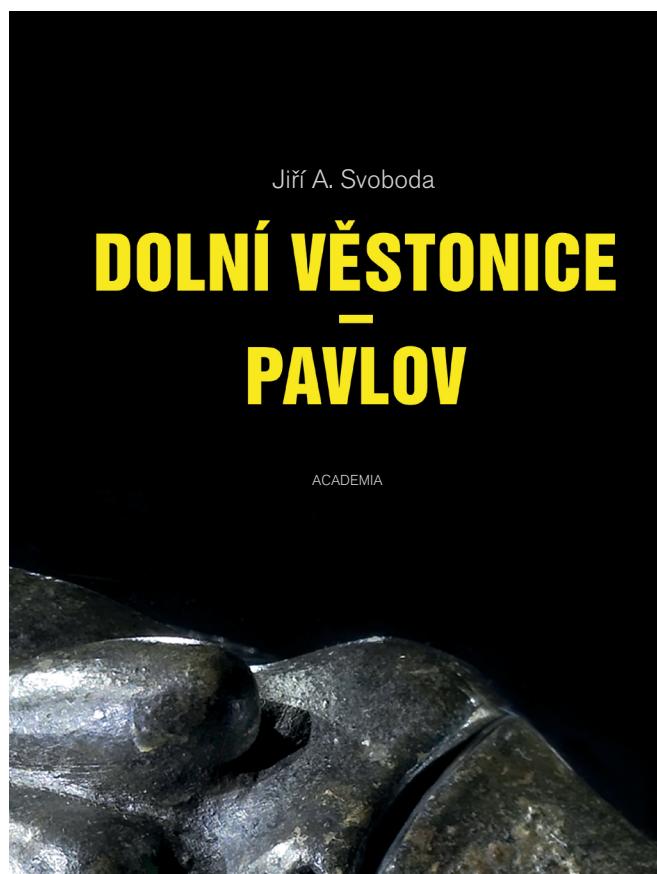
Monografia „Dolní Věstonice – Pavlov“ od autora J. A. Svobody predstavuje rozsiahlu a komplexne poňatú prácu, ktorá modernou a pútavou formou predstavuje každodenný život prehistorických lovecko-zberačských spoločností v období paleolitu. Publikácia nadvázuje na dve predchádzajúce monografie autora, ktoré sa venovali počiatkom umenia a evolúcii človeka a svojim zameraním tému skúmania počiatkov kultúry a vývoja našich predkov logicky uzatvára.

Konkrétnym predmetom záujmu sa tu tentokrát stáva sídelný paleolitický areál pod Pavlovskými vrchmi, ktorý v celoeurópskom meradle predstavuje unikátny súbor najvýznamnejších archeologickej a paleoantropologickej lokalít a ktorého dlhodobým výskumom autor sám strávil podstatnú časť svojho profesijného života. Zo širokého spektra získaných informácií tak autor skladá komplexný obraz života našich predkov, lovecov-zberačov v období kultúry gravettien, ktorá sa na Morave rozvíjala pred 30–25 tisíc rokmi, a práve v ktorej prehistorické lovecko-zberačské spoločnosti dosiahli svoj vrchol.

Syntetickou formou, na základe výsledkov výskumu rôznych vedných odborov, predovšetkým paleolitickej archeológie, paleoantropológie, genetiky, kvartérnej geológie, paleontológie a paleobotaniky, tu autor predstavuje prehistorickú lovecko-zberačskú spoločnosť v celej svojej rozmanitosti. Pri jej analýze a interpretácii autor využíva aj bohaté skúsenosti získané formou archeologickej experimentu, ako aj analógie z vlastných etnoarcheologickej pozorovaní súčasných nomádskych etník. V jednotlivých, prehľadne a logicky štruktúrovaných kapitolách sú čitateľovi prezentované všetky dôležité aspekty týkajúce sa tejto problematiky, od histórie a metodiky výskumu a rôznych možností jeho interpretácie, cez charakteristiku prírodného prostredia, sídlisk, výživy, materiálnej kultúry, používaných technológií, rituálov až po paleoantropologický kontext vtedajšej spoločnosti. Čitateľ má tak jedinečnú

možnosť spoznať nielen život našich predkov, lovecov-zberačov, ale aj prácu bádateľov rozličných vedných disciplín, ktoré sa na jeho rekonštrukciu podieľajú.

Monografia vytvára komplexný a v súčasnosti asi najaktuálnejší obraz o živote vtedajšej spoločnosti na sídliskách pod Pavlovskými vrchmi. Práve bohatostou prezentovaného archeologickej a antropologickej materiálu umožňuje čo najvernejšie nahliadnuť na štýl a spôsob života vtedajších lovecov-zberačov. Napomáha tomu aj bohatá obrazová príloha, ktorá predstavuje dôležitú súčasť práce a posúva jej kvalitu vysoko nad rámec podobne zameraných publikácií.

Prebal knihy: J. A. Svoboda: *Dolní Věstonice – Pavlov*. Praha: Academia. 399 strán. ISBN 978-80-200-2550-0.